

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๕/ ๑๒๒๘๗

กค. ๑๓
วันที่ ๘ ก.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๘.๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๗๖๕
วันที่ ๘ ก.ค. ๒๕๖๓ เวลา ๑๐/๑๐๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง หนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร.๐๒๐๕/ว ๑๖๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร.๐๒๐๖/ว ๑๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร.๐๕๐๓/ว ๒๒๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ แผ่น
๒. ร่างหนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า (Grant Agreement) สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒) พร้อมร่างคำแปล จำนวน ๓๖ แผ่น
๓. เงื่อนไขมาตรฐานสำหรับกองทุนให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าของธนาคารโลกจากกองทุนต่างๆ (Standard Conditions) ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พร้อมร่างคำแปล จำนวน ๔๑ แผ่น
๔. ภาพถ่ายหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๕/๔๘๙๕ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แผ่น
๕. ภาพถ่ายหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๗/๕๑ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แผ่น
๖. ภาพถ่ายหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๒/๑๗๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่องหนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก (World Bank) สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในโครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ธนาคารโลกได้แจ้งอนุมัติความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่ประเทศไทย สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒) วงเงิน

๕,๐๘๓,๙๒๙ เหยี่ยสหรัฐ จากกองทุนอนุรักษ์โอโซน (Ozone Projects Trust Fund) เพื่อสนับสนุนการลดปริมาณการใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (HCFC) ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตสเปย์โฟมและตู้แช่เย็น ซึ่งสาร HCFC เป็นสารที่มีค่าศักยภาพในการทำลายโอโซนและค่าศักยภาพในการทำให้โลกร้อน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อตกลงภายใต้พิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol) และกองทุนพหุภาคี รวมถึงข้อตกลงเบื้องต้นของพิธีสารมอนทรีออลฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงลิกเก้ โดยมีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) และธนาคารออมสินเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ สำหรับแผนการดำเนินโครงการจะมีกิจกรรมหลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การลงทุนเพื่อลดการใช้สาร HCFC ในอุตสาหกรรมการผลิตสเปย์โฟมและตู้แช่เย็น ๒) การฝึกอบรมผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) การสนับสนุนและพัฒนา กรอ. และธนาคารออมสินในการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนากฎเกณฑ์และนโยบายสำหรับภาคอุตสาหกรรมที่ยังคงใช้สาร HCFC และ ๔) การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยอนุรักษ์โอโซนของ กรอ. ทั้งนี้ ธนาคารโลกได้ส่งร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า (Grant Agreement) เพื่อให้กระทรวงการคลังในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยลงนามยืนยันรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าสำหรับโครงการดังกล่าว

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติในการติดต่อทำความตกลง อนุสัญญา และสนธิสัญญา โดยในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม จะจัดทำความตกลงกับต่างประเทศ ให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และระบุผู้ลงนามฝ่ายไทย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กำหนดแนวทางในการจัดทำหนังสือสัญญาในนามรัฐหรือรัฐบาลไทยกับนานาประเทศหรือองค์กระหว่างประเทศ ที่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ หากผู้ลงนามหนังสือสัญญามีใช้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และสัญญามีข้อระบุให้ใช้อำนาจตุลาการ โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ธนาคารโลกได้อนุมัติความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่าแก่ประเทศไทย สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๑ วงเงิน ๒๓,๙๑๘,๗๐๗ เหยี่ยสหรัฐ จากกองทุนอนุรักษ์โอโซน (Ozone Projects Trust Fund) ซึ่งมี กรอ. และธนาคารออมสิน เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จไปเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยการดำเนินโครงการดังกล่าวในระยะที่ ๑ ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอนในอุตสาหกรรมการผลิตโฟมและเครื่องปรับอากาศ ผ่านการสนับสนุนการลงทุนเพื่อเปลี่ยนเทคโนโลยีการสาร HCFC ในผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตโฟมกว่า ๔๔ แห่ง วิสาหกิจโฟมขนาดเล็กอีกกว่า ๓๒ แห่ง และบริษัทผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศอีกกว่า ๑๑ แห่ง รวมถึงการลงทุนในโครงการนำร่องสำหรับการผลิตคอมเพรสเซอร์ที่ไม่ใช้สารที่ทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (ODS) สำหรับอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศในครัวเรือน (Residential Air-conditioners: RAC) และการคิดค้นสูตรของสารที่ใช้ในการเป่าโฟมที่ไม่ใช้สารที่ทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (non-ODS foaming agent formulations) ตลอดจนนโยบายการออกกฎหมาย มาตรการความช่วยเหลือด้านเทคนิคของทั้งสองภาคส่วน และการเสริมสร้างขีดความสามารถของสถาบันต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๒ รัฐบาลไทยสามารถออกกฎหมายต่างๆ ได้แก่ ระบบโควตาการนำเข้าสาร HCFC การยกเลิกการใช้สาร HCFCs บางส่วน รวมถึงโครงการที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ ผลลัพธ์ของโครงการดังกล่าวสามารถลดและเลิกการใช้สาร HCFC ในประเทศไทยได้สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้มากถึง

๕๓๖.๖๙ ODP ดัน (ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒) เทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ณ ๒๐๙ ODP ดัน ตามที่ได้ผูกพันไว้ภายใต้พิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol: MP) และข้อตกลงเฉพาะ (HPMP)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ ๑.๒ กำหนดว่าในการติดต่อทำความตกลง อนุสัญญาและสนธิสัญญากับต่างประเทศ กระทรวง ทบวง กรม จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และหากผู้ลงนามหนังสือสัญญามีใช้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และสัญญามีข้อระบุให้ใช้อำนาจตุลาการ โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถลงนามรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก สำหรับโครงการดังกล่าวได้ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ และหน่วยงานดำเนินโครงการสามารถดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก (Grant Agreement) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑.๑ โครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าสำหรับโครงการดังกล่าวมีวงเงินทั้งสิ้น ๕,๐๘๓,๙๒๙ เหรียญสหรัฐ ซึ่งแหล่งเงินทุนจะเป็นเงินจากกองทุนอนุรักษ์โอโซน (Ozone Projects Trust Fund) ที่มีธนาคารโลกเป็นผู้บริหารกองทุน โดยมี กรอ. และธนาคารออมสินเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ รวมถึงมีการจัดสรรวงเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) วงเงินสำหรับช่วยเหลือผู้ประกอบการ ๑,๙๑๖,๑๑๑ เหรียญสหรัฐ ๒) วงเงินสำหรับการดำเนินโครงการของ กรอ. ๑,๗๖๐,๔๕๕ เหรียญสหรัฐ ๓) วงเงินสำหรับค่าบริหารจัดการและดำเนินการของธนาคารออมสิน ๒๔๘,๐๒๕ เหรียญสหรัฐ และ ๔) วงเงินสำหรับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยอนุรักษ์โอโซน ๑,๑๐๙,๓๓๘ เหรียญสหรัฐ และมีระยะสิ้นสุดโครงการดังกล่าวในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๔.๑.๒ หน่วยงานดำเนินโครงการต้องยอมรับการผูกพันกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าวตามเงื่อนไขมาตรฐาน (Standard Conditions) สำหรับการบริหารกองทุนให้ช่วยเหลือแบบให้เปล่าโดยธนาคารโลก ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) รวมทั้งแนวทางการป้องกันและต่อสู้กับการฉ้อโกงและทุจริตในโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารเพื่อการบูรณะและพัฒนาระหว่างประเทศและกองทุนสินเชื่อและเงินสนับสนุนจากสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants) ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ และปรับปรุงแก้ไขในเดือนมกราคม ๒๕๕๔

๔.๑.๓ กระทรวงการคลัง กรอ. และธนาคารออมสิน ต้องลงนามในบันทึกข้อตกลงสามฝ่าย (Subsidiary Agreement) เพื่อกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานภายใต้โครงการในระยะที่ ๒ โดย กรอ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการลดและเลิกใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศให้เป็นไปตามพันธกรณีของพิธีสารมอนทรีออลให้มีความรับผิดชอบในโครงการระยะที่ ๒ ด้วย และธนาคารออมสินจะเป็นผู้บริหารเงินช่วยเหลือของโครงการระยะที่ ๒ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโครงการที่ระบุในคู่มือการดำเนินโครงการ (Project Implementation Manual) ที่ กรอ. และธนาคารออมสินได้จัดทำและเห็นชอบร่วมกัน

๔.๑.๔ ในการจัดสรรเงินช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการผลิตสเปรย์โฟมและตู้แช่เย็นจะต้องมีการจัดทำข้อตกลงย่อยในการรับความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Sub – grant Agreement) ระหว่างธนาคารออมสินกับผู้ประกอบการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน โดยธนาคารออมสินจัดทำและอนุมัติรายงานประเมินโครงการย่อยให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในคู่มือการดำเนินโครงการ ตลอดจนการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ประกอบการตามแนวทางและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อตกลงย่อยในการรับความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Sub – grant Agreement)

๔.๑.๕ กรอ. และธนาคารออมสินต้องปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินโครงการ (Project Implementation Manual) สำหรับโครงการในระยะที่ ๒ ซึ่งครอบคลุมถึงหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการดำเนินโครงการ วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง การติดตามผลและการประเมินโครงการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อรับความช่วยเหลือ รวมทั้งปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของธนาคารโลกในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวและให้เจ้าหน้าที่ธนาคารโลกเข้าเยี่ยมชมและตรวจสอบการดำเนินโครงการได้

๔.๑.๖ กรอ. และธนาคารออมสินต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมและรายงานฉบับสมบูรณ์ (Project Reports) โดยรายงานจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมระยะเวลา ๑ ภาคปฏิทิน (Calendar Semester) และจัดส่งให้ธนาคารโลกไม่เกิน ๔๕ วันนับตั้งแต่ระยะเวลาที่ครอบคลุมโดยรายงานนั้นสิ้นสุดลง ส่วนรายงานฉบับสมบูรณ์จะต้องจัดส่งให้แก่ธนาคารโลกภายในระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือนหลังวันสิ้นสุดโครงการ (Closing Date) รวมทั้งจัดจ้างผู้ตรวจสอบบัญชีจากภายนอกเพื่อตรวจสอบงบการเงินประจำปี

๔.๑.๗ การจัดซื้อสินค้า การจัดจ้างบริการที่ไม่ใช่ที่ปรึกษา และการจัดจ้างที่ปรึกษาทั้งหมดจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของธนาคารโลกสำหรับผู้กู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนโครงการ” ออกเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ แก้ไขเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ และเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ (World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers) และบทบัญญัติตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการของผู้รับ (Procurement Plan) ออกเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดไว้ในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างหมวด ๔ และอาจมีการปรับปรุงโดยได้รับความเห็นชอบจากธนาคารโลก

ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือจากโครงการดังกล่าวตามนัยข้อ ๔.๑.๗ จะเป็นไปตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘) เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากรที่กำหนดให้ใช้อัตราร้อยละ ๐ (ศูนย์) ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มบนยอดเงินที่จ่ายจากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๔.๒ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ได้ส่งร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกระทรวงการต่างประเทศ ตรวจสอบพิจารณาด้วยแล้ว โดยทั้ง ๓ หน่วยงานมีความเห็น ดังนี้

๔.๒.๑ สำนักงานอัยการสูงสุด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) มีความเห็น ดังนี้

(๑) ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกสำหรับโครงการดังกล่าวเป็นข้อตกลงมาตรฐานที่ธนาคารโลกใช้กับประเทศผู้รับความช่วยเหลือทุกประเทศ ดังนั้น หากกระทรวงการคลังและหน่วยงานดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า สามารถยอมรับและปฏิบัติตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า สำนักงานอัยการสูงสุดก็ไม่มีข้อขัดข้องแต่ประการใด

(๒) กระทรวงการคลังควรตรวจสอบและกำกับให้หน่วยงานดำเนินโครงการปฏิบัติตาม Subsidiary Agreement และ Sub-grant Agreement ให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อมิให้เกิดการระงับความช่วยเหลือหรือผลกระทบอื่นใดที่เกิดขึ้นต่อร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกสำหรับโครงการดังกล่าวในภาพรวม รวมถึงการปฏิบัติให้สอดคล้องตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๓/ว๓๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินที่หน่วยงานของรัฐ

ได้รับตามโครงการช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับรัฐบาลระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใด รวมทั้งหนังสือที่แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติดังกล่าวด้วย

๔.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) มีความเห็น ดังนี้

(๑) ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก จัดทำขึ้นระหว่างราชอาณาจักรไทยกับธนาคารโลกซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ และมีความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศตลอดจนมีการกำหนดรายละเอียดการสนับสนุนทางการเงินของธนาคารโลก เป็นเงื่อนไขให้ผู้รับเงินสนับสนุนต้องปฏิบัติ ดังนั้น หากกระทรวงการคลังยืนยันได้ว่าการปฏิบัติตามร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก สามารถกระทำได้ตามกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา จะไม่เข้าข่ายลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีจะไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

(๒) นอกจากนี้ โดยร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญา หากผู้ลงนามในความตกลงฯ ไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลังก็สมควรเสนอคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) แก่ผู้ลงนาม เว้นแต่ในทางปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกันระหว่างคู่ภาคีของความตกลงว่าไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) โดยกระทรวงการคลังต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงแนวทางปฏิบัติดังกล่าวด้วย

๔.๒.๓ กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) มีความเห็น ดังนี้

(๑) กต. ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก หากกระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยการทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer)

(๒) ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกมีถ้อยคำและบริบทที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ข้อบังคับกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน อย่างไรก็ตาม หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามร่างหนังสือข้อตกลงฯ รวมทั้ง กระทรวงการคลังซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วว่า ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก ไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

(๓) ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำและลงนามในร่างหนังสือข้อตกลงฯ กระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็จะต้องขอให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้ผู้ลงนามดังกล่าว เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างภาคีว่าไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับของร่างหนังสือข้อตกลงฯ ที่ได้มีการลงนามแล้วมาเก็บรักษาไว้ที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่องหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

๔.๓ สารสำคัญของร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือฯ เป็นไปตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์มาตรฐานของการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก (Standard Conditions) ซึ่งหน่วยงานดำเนินโครงการได้พิจารณาขอบเขตในการดำเนินกิจกรรมแล้วว่าอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และวัตถุประสงค์ที่สามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ดี ใน Article V Section ๕.๐๓ ได้กำหนดเงื่อนไขว่า หากเกิดกรณีพิพาทที่คู่สัญญาไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อเป็นผู้พิจารณาระงับข้อพิพาท ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของธนาคารโลกที่ใช้บังคับกับทุกประเทศ ซึ่งกระทรวงการคลังได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการใช้อินญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทตามเงื่อนไขในร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือฯ มาในครั้งนี้นี้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ข้อ ๒ ตามหนังสือเลขที่การคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด นร ๐๕๐๓/ว๒๒๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอกแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง การทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน) กำหนดให้สัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และสัญญามีข้อระบุให้ใช้อินญาโตตุลาการ โดยมีอาชงหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔.๔ โดยที่การจัดทำความตกลง อนุสัญญา และสนธิสัญญากับต่างประเทศ กระทรวง ทบวง กรม จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และหากผู้ลงนามในหนังสือสัญญามีใช้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒) และมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ออกหนังสือมอบอำนาจเต็มให้กระทรวงการคลัง โดยรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน เป็นผู้ลงนามในหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลก สำหรับโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน ระยะที่ ๒ (HCFC Phase Out Project Stage ๒)

๕.๒ อนุมัติให้ใช้วิธีการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในเงื่อนไขมาตรฐานสำหรับกองทุนให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าของธนาคารโลกจากกองทุนต่างๆ (Standard Conditions) ฉบับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

๕.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้กระทรวงการคลัง โดยรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน เป็นผู้ลงนามในหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักนโยบายและแผน

โทร ๐ ๒๒๖๕ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๕๐๗ (ขอพิยะห์)

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๑๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sofeeyah@pdmo.go.th